

КОМПЛЕКСНИЙ ПАКЕТ ДОПОМОГИ ДЛЯ УКРАЇНИ

На засіданні у Варшаві 9 липня 2016 року глави держав та урядів Комісії Україна – НАТО схвалили Комплексний пакет допомоги для України (КПД). Метою КПД є консолідація та збільшення допомоги НАТО для України. Це дозволить Україні стати більш стійкою, краще забезпечувати власну безпеку та проводити необхідні реформи, зокрема в секторах безпеки та оборони.

Передумови та ціль

У 2014 році Україна здійснила широкомасштабний перегляд секторів безпеки та оборони. Зазначений процес проходив за сприяння радників НАТО через Представництво НАТО в Україні. У 2015 році було затверджено нову Стратегію національної безпеки України, після чого у 2016 році розроблено дорожню карту оборонної реформи – Стратегічний оборонний бюлетень. Реформувати власні збройні сили відповідно до стандартів НАТО та досягнення їх взаємосумісності з силами НАТО до 2020 року – це заявлена мета України. Однією з основних цілей КПД є надання допомоги Україні у досягненні цієї мети.

Від стратегії до імплементації

Союзники будуть продовжувати надавати консультації стратегічного рівня з питань реформування секторів безпеки та оборони, а також інституційного розвитку через Представництво НАТО в Україні та роботу Спільної робочої групи з військової реформи. Основні напрями включатимуть демократичний та цивільний контроль над сектором безпеки і оборони, а також створення ефективних і дієвих структур безпеки і оборони. НАТО і Україна також розглянуть економічні аспекти реформ в рамках Спільної робочої групи з економічної безпеки.

Крім того, КПД містить понад 40 цілеспрямованих заходів з підтримки в ключових сферах. Ці заходи є взаємодоповнюючими компонентами спільної роботи на стратегічному рівні та розширяють можливості України щодо посилення спроможності забезпечити свою безпеку.

Цільові заходи з підтримки

Розбудова інституцій та спроможностей

Заходи, передбачені в КПД, спрямовані на посилення демократичного контролю, включаючи посилення ролі парламенту та громадянського суспільства, просування інституційних реформ у сфері безпеки й оборони, удосконалення професійної військової освіти в Україні, а також посилення цілісності та кращих методів управління в українському оборонному та відповідному безпековому секторі. Головні програми НАТО з розвитку спроможностей та потенціалу для країн-партнерів будуть спрямовані на

досягнення цілей, спільно сформованих у цій сфері з урахуванням стандартів і принципів, що застосовуються в НАТО. Такі цілі реалізуються з допомогою Представництва НАТО в Україні, Процесу планування та оцінки сил, Програми з удосконалення військової освіти, Програми НАТО з розбудови цілісності, прозорості, підзвітності та зниження корупційних ризиків в оборонних та безпекових інституціях і Програми професійної підготовки цивільного персоналу сектору безпеки і оборони. Трастовий фонд із соціальної адаптації військовослужбовців (країна-лідер Норвегія) сприятиме розвитку ефективної системи управління персоналом у Збройних Силах України. В рамках військового співробітництва діяльність буде зосереджена на розвитку взаємосумісності, освіти та підготовки.

Управління, контроль, зв'язок та комп'ютеризація (С4)

НАТО надаватиме Україні сприяння в реорганізації та модернізації її С4 структур і спроможностей, як це передбачено в Стратегічному оборонному бюлетені України. Ця діяльність спрямована на підвищення взаємосумісності з НАТО з метою сприяння проведенню навчань та операцій під проводом НАТО та посиленню можливостей України забезпечувати власну безпеку та оборону. Проекти, розроблені в рамках ТФ С4 (країни-лідери Канада, Німеччина та Велика Британія) допоможуть в імплементації низки цілей. З допомогою Регіональної програми з безпеки повітряного простору (RASP) буде удосконалено можливості України з реагування на інциденти у сфері безпеки авіаційного простору. Інші проекти мають на меті посилення спроможностей України щодо забезпечення управління, контролю та ситуаційної обізнаності для власних збройних сил, включаючи забезпечення обміну досвідом та знаннями між НАТО й Україною.

Логістика і стандартизація

Запровадження чіткої, скоординованої та ефективної інтегрованої системи логістики стане ключовим компонентом реформування Збройних Сил України. В рамках КПД, стратегічні цілі, сформульовані на політичному рівні, будуть далі реалізовані з допомогою Цілей партнерства та Процесу планування та оцінки сил, а також з допомогою проектів в рамках ТФ з реформування систем логістики і стандартизації (країни-лідери: Чехія, Нідерланди та Польща). Оснований на висновках стратегічного порівняльного аналізу, який проводився протягом 2015 року, ТФ сприятиме розвитку спроможно-керованих ініціатив на підтримку довготривалого розвитку з фокусуванням уваги на покращенні спроможностей України з управління стандартизацією та логістикою.

Військово-технічне співробітництво

Діяльність у цій сфері включає зусилля, сфокусовані на посиленні взаємосумісності України з НАТО у сфері матеріально-технічного забезпечення, а також кодифікаційних спроможностей України. Робота, що

триває в рамках СРГ з питань військово-технічного співробітництва, а також проект, що реалізується в рамках ТФ з реформування систем логістики і стандартизації, сприятиме КПД у цій сфері. На додаток, СРГ з питань військово-технічного співробітництва працює з метою надання дорадчої допомоги у сфері трансформації оборонної промисловості України.

Кібернетична безпека

У 2016 році Україна схвалила нову Стратегію кібербезпеки України. НАТО надасть підтримку щодо її реалізації та сприятиме розвитку військово-технічних спроможностей з протидії кіберзагрозам. В рамках КПД ТФ з кіберзахисту (країна-лідер Румунія) забезпечить обладнанням та підготовкою з метою посилення спроможностей України з реагування на інциденти у сфері кібербезпеки.

Енергетична безпека

Враховуючи важливість енергетичної безпеки для Стратегії національної безпеки України, КПД враховуватиме це питання з акцентом на підтримці захисту критичної інфраструктури шляхом обміну передовим досвідом, а також проведенням тренувань і навчань. Центр передового досвіду НАТО з енергетичної безпеки в м. Вільнюс (Литовська Республіка) очолить реалізацію відповідних проектів у цій галузі.

Медична реабілітація

Створення ефективної системи медичного забезпечення власних збройних сил, яка буде заснована з урахуванням євроатлантичного досвіду, є одним із завдань, зазначених у Стратегічному оборонному бюлетені України. КПД передбачає надання підтримки в реалізації цього завдання, зокрема, у галузі надання медичних послуг з реабілітації. За допомогою Трастового фонду з медичної реабілітації НАТО надає допомогу Україні в підвищенні рівня і терміну надання медичних послуг з реабілітації поранених військовослужбовців. Трастовий фонд з медичної реабілітації, який очолює Болгарія, сфокусований на наданні прямої медичної допомоги військовослужбовцям, з метою отримання ними швидкого доступу до послуг з медичної і психологічної реабілітації, а також розвитку можливостей українських медичних установ.

Протидія саморобним вибуховим пристроям, знешкодження вибухонебезпечних предметів та розмінування

Україна стикається із загрозами, пов'язаними із саморобними вибуховими пристроями, а також вибухонебезпечними предметами. НАТО взяла на себе зобов'язання сприяти розбудові потенціалу і можливостей для вирішення цих проблем у рамках КПД. Трастовий фонд з боротьби із саморобними вибуховими пристроями та утилізації вибухонебезпечних предметів буде заснований з метою розроблення відповідних заходів у цій галузі. У галузі гуманітарного

розмінування Україна отримує допомогу в рамках проекту з розбудови потенціалу програми НАТО «Наука заради миру і безпеки». Проблеми, успадковані у зв'язку з військовою діяльністю радянської армії в Україні, як і раніше будуть вирішуватися в рамках Трастового фонду для знищення звичайних боєприпасів, стрілецької зброї й легких озброєнь та переносних зенітно-ракетних комплексів в Україні, який очолюють США, а також Трастового фонду для утилізації радіоактивних джерел у місцях колишньої дислокації радянських військових об'єктів, який очолює Німеччина.

Наукові проекти, пов'язана з безпековою проблематикою

Програма НАТО «Наука заради миру і безпеки», де Україна є головним бенефіціаром, сприятиме реалізації заходів у рамках КПД у цій галузі. Діяльність цієї програми в Україні допомагає у вирішенні широкого спектру проблем, що виникають в галузі безпеки, таких як боротьба з тероризмом, використання передових технологій, кібер-захист, енергетична безпека і захист від матеріалів, які містять хімічні, біологічні, радіологічні та ядерні (РХБЯ) компоненти. Потенціал України у сфері телемедицини та парамедицини буде розбудовуватися в рамках КПД як флагманський проект.

Стратегічні комунікації

Створення і розвиток спроможностей у сфері стратегічних комунікацій для сил оборони є одним із завдань Стратегічного оборонного бюлетеня України та буде складовою загальнонаціональної системи стратегічних комунікацій. НАТО буде підтримувати розвиток потенціалу в цій галузі, надаючи сприяння як державним установам, так і громадським організаціям, в тому числі через імплементацію Дорожньої карти Партнерства зі стратегічних комунікацій Україна-НАТО.

Протидія гібридній війні

З урахуванням розвитку загроз, пов'язаних з використанням методів сучасної гібридної війни НАТО і Україна в рамках КПД взяли на себе зобов'язання щодо створення платформи для вивчення досвіду протидії засобам гібридної війни в Україні.

Реформа органів безпеки

Реформування Служби безпеки України передбачене Стратегією національної безпеки. НАТО буде надавати сприяння в імплементації відповідних реформ, з особливою увагою до забезпечення цивільного демократичного контролю.

Планування на випадок надзвичайних ситуацій цивільного характеру

В рамках КПД НАТО буде надавати сприяння Державній службі України з надзвичайних ситуацій у розбудові її потенціалу і можливостей у сфері цивільного захисту та гуманітарної допомоги у контексті реалізації заходів

Євроатлантичним координаційним центром з реагування на надзвичайні ситуації цивільного характеру.

Місія України при НАТО

Липень 2016 р.